

Játra jsou největší žlázou v lidském těle. Mají velkou regenerační schopnost a funkční rezervu. Přesto jsou onemocnění, která vedou až úplnému selhání jater, jejichž četné metabolické funkce jsou pro život nezbytné.

ZÁNĚTY JATER jsou charakterizovány poškozením jaterního parenchymu, zánětlivými a reaktivními změnami. V mikroskopickém obraze dochází k zánětlivé infiltraci, nekróze jaterní tkáně, steatóze buněk (ztukovatění), změnám vaziva v intersticiu. Záněty jaterní tkáně mohou být vyvolány:

1. Viry, které napadají primárně jaterní tkáň (hepatotropní viry) - virus hepatitidy A, B, C, E
2. Jiné viry, například cytomegalovirus, EB virus
3. Toxické vlivy - alkohol, léky

Virová hepatitida A - je onemocnění vyvolané virem hepatitidy A (HAV). Inkubační doba je přibližně 3 týdny. Přenáší se fekálně orální cestou. Vstupní cestou je tedy zažívací trakt. Nejčastěji se vyskytuje u dětí a mladých lidí. Viry napadají jaterní buňky, snižuje se jejich detoxikační činnost, v krvi stoupá hladina nekonjugovaného bilirubinu. Stolice je světle zbarvená, moč je tmavá. Játra bývají zvětšená, měkké konzistence, zbarvená do žluta až do zelena (pokud je výrazná cholestáza. Klinicky se projevuje

- zažívacími obtížemi
- chřipkovými potížemi - horečkou, bolestí svalů a kloubů
- lehké zbarvení kůže, bělimy a sliznic do žluta (*ikterus*)

Může probíhat i bezpříznakově. Obvykle se hepatitida A vyhojí bez následků do 3 měsíců.

Virová hepatitida B - je způsobená virem hepatitidy B. Virus je přenášen krevní cestou (injekční aplikace, transfúze) i cestou pohlavní. Inkubační doba nemoci je až 3 měsíce. Průběh onemocnění je ovlivněn intenzitou imunologické odpovědi. Může být přiměřená a dojde k

vyloučení viru z organismu. Nedostatečná imunitní odpověď vede k těžkému až smrtelnému průběhu, nebo k přechodu do chronické formy. Chronická hepatitida může probíhat jako:

- chronická hepatitida persistující (přetrvávající) - s nepříliš velkými subjektivními a objektivními příznaky,
- chronická hepatitida aktivní - s výraznými subjektivními i objektivními příznaky, s přechodem do cirhozy a častým nosičstvím viru.

Všeobecně platí, že prudčeji probíhající hepatitidy nevedou ke chronickému onemocnění. Jako chronickou hepatitidu hodnotíme tu, co probíhá bez zlepšení 6 týdnů. Přítomnost specifického antigenu z obalu viru HBsAg (hepatitis B serový antigen, tzv. australský antigen) v krvi, je známkou probíhajícího onemocnění, infekciozity nemocného, či přechodu do chronické formy.